

לילך בר-עמי

”בין פריחת השקדיה לפריחת הדובדבן”

קו דק ומתעתע עובר בין נופי ילדותה של לילך בת חניטה, לבין נופי יפן הרחוקה והאקזוטית. מקו האופק של הברושים וההליקופטרים החגים מעל בשמירה על הגבול ועד יפן על נוף הר פוגי המושלג, כמחוז געוע.

פריחת הדובדבן כמו פריחת השקד מבטאים יופי מתכלה כמיהה ומשאת נפש. דימויים הלקוחים מזיכרון אוטנטי נוגעים בחלום אסכפיסטי.

מגזרות הנייר של בר עמי מבוצעות בדרך של שכפול, בעזרת מחשב, בחזרה על שבלונות, בריבוי דחיסות וריבוד קומה מעל קומה.

עבודה דקדקנית, אובססיבית, עמלנית ונשית, במנעד צבעוני מצומצם באדום שחור ולבן. פאזל של דימויים הדורש מן הצופה התבוננות ממושכת תוך התחברות לתכנים ישראלים במובהק, וכן לתכנים אוניברסאליים.

הקריאה בעבודות מתאפשרת משום שהדימויים שקעו עמוק בנרטיב של כולנו; הטכסים, המיתוסים, החיים בשרות הרעיון, החזרה האורגמנטלית המשרתת את הקישוט בחגים ובמועדים, השמות המוכרים כל כך: ”הרצל אמר”, ”אביב בארץ – המובטחת”, ודימויים כגון: האריה השואג, טכסי זיכרון, הנמר מואדי – נמר, כולם הפכו לסמל מוכר בישראליות ובלוקליות האזורית שלנו. מכאן שמתחת ליופי המתעתע טמון איום סמוי.

▪ ”הכלאה בין נוף מקומי לנופים רחוקים, פריחת הדובדבן והשקד הם מעטה זמני, מצב של שכרון חושים רגעי הכלוא בין יופי נשגב ומחושב, לבין חספוס ישראלי מוכר. מגזרות הנייר מאפשרות בניה ופירוק, הרכבתו של הסיפור מחדש.

נערות בתלבושת אחידה עומדות דום למרגלות הדגל המונף ביום הזיכרון, או רוקדות סביב לאריה השואג, מבטאות את מיתוס הגבורה והכוח, לעומת הרכות הנשית והיופי הפתייני של הכלנית, השקדיה והדובדבן. לדבריה של לילך: ”הנערות בעבודותי הן בנות דמותי, היחיד, היוניפורמיות הן דרך להתאחד מול האיום, דרך ליצור זיקה ומחויבות לארץ”

וכמו במטמורפוזה אותן נערות בתלבושת הטכסית הופכות מצבריות קיבוצניקיות לנערות יפניות עדינות מראה.

ניתן למצוא קו מקביל בין עבודותיה של בר עמי לעבודותיה של נורית דוד הספוגות גם הן בהשפעות מתרבות המזרח, בעוד סיפור חיים ודימויי הופכים לחלק בלתי נפרד מהיצירה.

כל העבודות מבטאות כמיהה ליפה, לפסטורלי, בריחה מטעה אל שלווה שקרית. ומעל הכל מרחפת עננה של פריחה מושלגת וכובשת לב.

רבקה סיני

▪ רחל סוקמן – אוצרת. מתוך הקטלוג ”סקורה” בהוצאת גלריה המשרד.